

Barne- og familiedepartementet

Dato: 02.09.2021

Vår ref: 21/02761-2

Deres ref:

Hørings svar fra Nidaros bispedømmeråd på forslag til endringer i gravplassloven og gravplassforskriften

Nidaros bispedømmeråd gjorde i sitt møte 14.09.2021, sak 57/21, følgende vedtak:

Nidaros bispedømmeråd takker for anledningen til å avgi høringssvar på forslag til endringer i gravplassloven og gravplassforskriften. Nidaros bispedømmeråd avgir høringssuttalelse som i vedlagte høringssvar.

Nidaros bispedømmeråd ser det nødvendig med noen endringer i gravplassloven og gravplassforskriften, på bakgrunn av de mange forslag som kom fram i NOU 2014: 2 *Lik og likskap*. Når det gjelder de forslag som presenteres i denne høringen, vil Nidaros bispedømmeråd avgi følgende svar:

Vedrørende arkivloven

Forslag: Gravplassloven § 23 første leddet ny andre setning skal lyde:

Arkivloven gjelder ved utøving av offentlig myndighet, utforming av gravkart og føring av gravregister og kremasjonsregister etter loven her.

Nidaros bispedømmeråd støtter dette forslaget.

Vedrørende taushetsplikt

Forslag:

- Gravplassloven § XX skal lyde:

§ XX Taushetsplikt

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid regulert i loven her, har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13 e. Plasseringen av anonyme graver er undergitt taushetsplikt

- Gravplassforskriften § 19 andre leddet tredje setningen skal lyde:

Registerføreren skal avgi skriftlig taushetserklæring.

Nidaros bispedømmeråd støtter disse forslagene.

Vedrørende hvem som skal behandle klage på vedtak som gravplassmyndigheten har tatt etter offentlighetsloven

Forslag: Forskrift 17. oktober 2008 nr. 1119 til offentleglova (offentlegforskrifta) § 11 nytt fjerde ledd skal lyde (gjeldande fjerde og femte ledd blir femte og sjette ledd):

Avgjerder etter offentleglova tekne av lokal gravplassstyresmakt, jf. gravplasslova § 23, kan påklagast til Statsforvaltaren.

Nidaros bispedømmeråd støtter dette forslaget.

Vedrørende uttalelse fra kirkelege organer ved søknad om anlegg, utvidelse eller vesentlig endring av gravplass

Forslag: Ny andre setning i gravplassloven § 4 første ledd skal lyde (gjeldende andre setning blir tredje setning):

Ligger gravplassen i tilknytning til kirkebygg, skal gravplassmyndigheten innhente uttalelse fra berørte organer i Den norske kirke.

Nidaros bispedømmeråd støtter dette forslaget.

Vedrørende krav om medlemskap i Den norske kirke

Departementet foreslår at gravplassloven § 22 blir opphevet.

Nidaros bispedømmeråd støtter dette forslaget.

Vedrørende regulering av urnevegg

I 2020 vedtok Stortinget å åpne for urnevegg. Det fører til følgende forslag til endringer i gravplassloven og gravplassforskriften:

- Gravplassforskrifta § 14 nytt tredje ledd skal lyde (gjeldende tredje ledd blir fjerde ledd):

Første og andre ledd gjelder ikke i urnevegg.

- Gravplassforskriften § 15a skal lyde:

§ 15a. Anonym *minnelund*, navnet minnelund og *urnevegg*

Med minnelund forstås gravfelt på gravplass uten adgang til gravminne knyttet til den enkelte grav. § 13 første ledd og § 15 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende for grav i anonym og navnet minnelund. *Med urnevegg forstås vegg eller byggverk på gravplass med plass til askeurne i lukkede nisjer.*

Gravens plassering på anonym minnelund er bare kjent for *gravplassmyndigheten*.

Plassering av grav på navnet minnelund kan gjøres kjent. Anonym og navnet minnelund skal plasseres i atskilte gravfelt.

Ved anonym minnelund kan det plasseres minnesmerke. Ved navnet minnelund skal det plasseres minnesmerke med navn og data på de gravlagte. *På urnevegg skal navn og data på de gravlagte stå utenpå den enkelte nisje. Dersom graven ikke festes etter fredningstidens utløp, gravlegges aske fra urnevegg anonymt på gravplass i kommunen.*

Grav på anonym minnelund har ingen ansvarlig. På navnet minnelund og i urnevegg kan grav festes når det har gått 20 år etter gravleggingen. Nærmere bestemmelser gis i gravplassens vedtekter.

- Gravplassforskriften § 21 første leddet første setning skal lyde:

Tekst, fotografi, dekor og symbolbruk på gravminne, *minnesmerke og urnevegg* skal være sømmelig, og det *navnet* som settes *på*, skal være identisk med navnet på den som er gravlagt.

- Gravplassforskriften § 31 første leddet ny andre setning skal lyde:

Urne som gravlegges i urnevegg, skal tåle oppbevaring i 100 år.

Nidaros bispedømmeråd støtter disse forslagene.

Vedrørende navneflytting

Høringen legger fram to alternativer til den praksis som før var benevnt «symbolsk flytting», men som her gis benevnelsen «navneflytting»:

- Alternativ 1: Gravplassforskriften § 21 andre leddet skal lyde:

Gravplassmyndigheten kan gi tillatelse til at navn og data på person påføres gravminne på en eksisterende grav eller på minnesmerke på en navnet minnelund et annet sted enn der vedkommende er gravlagt. *Søknad om navneflytting må fremmes av den som er ansvarlig for eller fester graven navnet skal flyttes fra. Den som er ansvarlig for eller fester graven navnet skal flyttes til, må samtykke. Det samme gjelder ved flytting til navnet minnelund.* Navnet må fjernes fra det opprinnelige gravminnet eller minnesmerket.

- Alternativ 2: Som over, men i tillegg skal nytt femte punktum lyde:

Søknad om navneflytting til en navnet minnelund kan bare fremmes i forbindelse med gravlegging og bare for ett navn.

Nidaros bispedømmeråd støtter alternativ 2. Vi mener det vil være hensiktsmessig å begrense antallet navneflyttinger, for på den måten å styrke prinsippet om at navna minnelunder er utformet slik at det er plass til like mange navn (eller navneplater) som det er graver i jorda.

Vedrørende nedbryting i kistegrav

Forslag:

- Gravplassforskrifta § 5 andre leddet ny andre setning skal lyde (gjeldende andre til fjerde setning blir tredje til femte setning):

Dersom gjenbruk av kistegraver ikke er mulig på grunn av jordbunnsforholdene på gravplassen, jf. § 12 tredje ledd første setning, kan deler av eller hele gravplassen stenges permanent for kistegravlegging.

- Gravplassforskrifta § 13 nytt femte ledd skal lyde:

Åpnet grav skal lukkes med masser som bidrar til nedbrytning.

Nidaros bispedømmeråd støtter disse forslagene.

Vedrørende registrering av avvik

Forslag: Gravferdsforskrifta § 19 første leddet ny tredje setning skal lyde:

Opplysninger om enkeltgraver som ikke tilfredsstiller forskriftens krav, skal registreres.

Nidaros bispedømmeråd støtter dette forslaget.

Vedrørende når den som fester en grav dør

Forslag: Gravplasslova § 16 andre leddet skal lyde:

Når festeren dør, skal den som sørger for gravferden gis anledning til å bli ny fester, med mindre noen etterlatte skriftlig krever spørsmålet avgjort av gravplassmyndigheten der graven ligger.

Nidaros bispedømmeråd støtter dette forslaget.

Vedrørende betaling for å fjerne gravminne

Nåværende ordning lyder: *Eieren skal besørge fjerning av gravminne fra grav som ikke festes.*

Forslag: Gravplassforskrifta § 21 tredje leddet første punktum blir oppheva.

Nidaros bispedømmeråd støtter dette forslaget.

Vedrørende hjemmel til å gi tillatelse til forsøk som avviker fra loven

Forslag: Ny § 39a i gravplassforskriften skal lyde:

§ 39a Forsøk

Departementet kan etter søknad fra gravplassmyndighet gi forskrift som tillater tidsbegrensede avvik fra loven her eller regler i medhold av loven. Forsøket kan ikke stride mot § 1 eller mot hensynet til gravplassenes orden og verdighet.

Nidaros bispedømmeråd støtter dette forslaget.

Med vennlig hilsen

Steinar Skomedal e.f.
stiftsdirektør

Olav D. Svanholm
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Barne- og familiedepartementet